

Arqueologia i Història Agrària. Barcelona: Centre d'Estudis Històrics Internacionals- Universitat de Barcelona, 2015. Estudis d'Història Agrària, 27. 151 pàgs. [16 x 23].

Dossier format per sis treballs centrats en els vincles de la arqueologia amb el món agrari durant la Prehistòria i l'Edat Mitjana a la zona de Catalunya i València. El primer redactat per Ferran ESQUILACHE MARTÍ consisteix en una recerca basada en els segles XIII al XVI sobre la construcció i evolució del parcel·lari agrícola a la zona de València. S'observa el repartiment de la terra entre les famílies pageses i concretament se centra en el senyoriu de Torrent i la partida del Reialenc. L'autor ens mostra les diverses tècniques arqueològiques emprades per apropar-se a l'àmbit i compara les dades extretes amb altres procedents de la documentació escrita. Després consta un estudi de Pere CASTANYER, Joaquim TREMOLEDA, Lúdia COLOMINAS i Ferran ANTOLÍN sobre la transformació del camp a Vilauba (Pla de l'Estany), durant els segles VI i VII. Cal esmentar que Vilauba –vila romana- es troba al nord-est de Catalunya, prop de Banyoles. Es revisa l'ocupació del terreny des del segle I aC fins al segle VII, tot i que a partir del segle V es modifiquen les estructures d'hàbitat i de cultiu. Els autors es tornen a plantejar el poblament, la seva transformació i la desaparició de les antigues *villae* romanes. A continuació Ramon MARTÍ CASTELLÓ i Joan NEGRE PÉREZ tracten sobre els assentaments agraris medievals al Baix Ebre i al Montsià, concretament a la ciutat de Tortosa, a partir de l'arqueologia i de les fonts escrites. Es tenen en compte les diferents formacions socials i econòmiques que se succeïren des de la fi de l'antiguitat fins a la baixa edat mitjana. Revisen les innovacions i les permanències durant aquest període. Cristian FOLCH, Jordi GIBERT i Ramon MARTÍ es refereixen a les explotacions rurals tardoantigues i altmedievals a la Catalunya Vella. Desenvolupen una aportació morfològica i socioeconòmica de les explotacions agràries dels segles VI al XI, centrant-se bàsicament en la zona de Barcelona i Girona. Estudien l'evolució del món rural a partir de la toponímia, la documentació i els registres materials. Maribel FUERTES AVELLANEDA estudia l'assentament de Mas Xirgu (Girona) durant l'edat del ferro. La troballa va permetre demostrar l'existència d'un habitat al pla de Girona. Es pogueren localitzar tres cabanes i es va poder deduir que es tractava d'una població autosuficient, amb una economia agropecuària i de subsistència. Pel que fa a Marta SANCHO I PLANAS es basa en l'aprofitament de recursos i produccions a la zona rural de Catalunya a partir de la recerca i recopilació d'utilitatge agrari, i la revisió de les instal·lacions per transformar i emmagatzemar els productes i l'activitat ramadera.

El dossier conté un repertori d'estudis que avalen la importància de l'arqueologia per a l'estudi del camp. Aquests inclouen gràfics, imatges i bibliografia.

IHE

(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Dossier formado por seis trabajos centrados en los vínculos de la arqueología con el mundo agrario durante la Prehistoria y la Edad Media en la zona de Cataluña y Valencia. El primero ha sido redactado por Ferran ESQUILACHE MARTÍ y consiste en una investigación basada en los siglos XIII al XVI sobre la construcción y evolución de las parcelas agrícolas en la zona de Valencia. Se observa la repartición de la tierra entre las familias payesas y concretamente se centra en el señorío de Torrent y la partida de Realengo. El autor nos muestra las diversas técnicas arqueológicas empleadas para acercarse al ámbito y compara los datos extraídos con otros procedentes de la documentación escrita. Después consta un estudio de Pere CASTANYER, Joaquim TREMOLEDA, Lúdia COLOMINAS y Ferran ANTOLÍN sobre la transformación del campo de Vilauba (Pla de l'Estany), durante los siglos VI y VII. Debemos mencionar que Vilauba –villa romana- se encuentra en el noroeste de Cataluña, cerca de Banyoles. Se revisa la ocupación del terreno desde el siglo I aC hasta el siglo VII, a pesar de que a partir del siglo V se modificaron las estructuras de hábitat y de cultivo. Los autores se replantean el poblamiento, su transformación y la desaparición de las antiguas *villae* romanas. A continuación Ramon MARTÍ CASTELLÓ y Joan NEGRE PÉREZ tratan sobre los asentamientos agrarios medievales del Baix Ebre y Montsià, concretamente en la ciudad de Tortosa, a partir de la arqueología y de las fuentes escritas. Se tienen en cuenta las diferentes formaciones sociales y económicas que se sucedieron desde finales de la antigüedad hasta la baja edad media. Revisan las innovaciones y las permanencias durante este periodo. Cristian FOLCH, Jordi GIBERT y Ramon MARTÍ se refieren a las explotaciones rurales tardoantiguas y altomedievales en la Cataluña Vieja. Desarrollan una aportación morfológica y socioeconómica de las explotaciones agrarias de los siglos VI al XI, centrándose básicamente en la zona de Barcelona y Girona. Estudian la evolución del mundo rural a partir de la toponimia, la documentación y los registros materiales. Maribel FUERTES AVELLANEDA estudia el asentamiento de Mas Xirgu (Girona) durante la edad del Hierro. El hallazgo permitió demostrar la existencia de un hábitat en el pla de Girona. Se pudieron localizar tres cabañas y se pudo deducir que se trataba de una población autosuficiente, con una economía agropecuaria y de subsistencia. En cuanto a Marta SANCHO I PLANAS se basa en el aprovechamiento de recursos y producciones en la zona rural de Cataluña a partir de la investigación del utillaje agrario, y la revisión de las instalaciones para transformar y almacenar los productos y la actividad ganadera.

El dossier contiene un repertorio de estudios que avalan la importancia de la arqueología para el estudio del campo. Estos incluyen gráficos, imágenes y bibliografía.

IHE
(Secretaria de la revista)